

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 1 cor. 70 bani, $\frac{1}{4}$, an 5 cor., $\frac{1}{4}$, an 10 cor., 1 an 20 cor.
Pentru ducerea la casă cu 30 bani pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 2 cor. 40 bani, $\frac{1}{4}$, an 7 cor., $\frac{1}{4}$, an 14 cor., 1 an 28 cor.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$, an 10 franci, $\frac{1}{2}$, an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-ora 12 bani, a treia-ora 10 bani și timbru de 60 bani.

Redacția și administrația: Strada Poplăcei Nr. 15.

Se prenumără la poste și librării.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază.

Numeri singuratici à 10 bani se vând în Sibiu: la librăria „Tipografiei”, societate pe acțiuni și la librăria L. Michalis, strada Cisnădiei, 27. — În Alba-Iulia: la librăria Weisz Bernat și la loterie.

Organizare economică.

(m). De câteva zile s'a iscat o discuție între câteva ziare din Pesta, o discuție, se-i zicem patriotică, asupra patrioției reuniuni din Ardeal, EMKE.

Discuția a pornit-o ziarul „Magyar Nemzet” și apoi „și-a aflat răsunet și continuare în „Pesti Hirlap” și „Magyarország”. În cel dintâu se învovăște EMKE, că n'a dezvoltat nici o lucrare pe terenul economic în Ardeal, ear' în celelalte două i-se prinde partea, încât se poate.

Discuția e interesantă pentru noi, de oare-ce discutându-se despre rolul economic al EMKE-i, se atinge chestia economică din Ardeal, care tot mai mult începe a preocupa cercurile maghiare normative.

Mai înainte de toate constatăm, că în toate trei ziarele de mai sus se accentuează, că chestia naționalităților nu e chestie de instrucție, cum s'a crezut până acum, ci e o chestie mai mult economică. Mai bine o precizează aceasta „Pesti Hirlap” zicând:

„Asupra chestiei naționalităților a existat zeci de ani teoria, că în esență nu este decât chestie de instrucție. Dacă băieții vor frecuenta școlile maghiare, se vor maghiarisa. Așa se credea. Acum însă știm, că chestia naționalităților, e o chestie economică și instrucția și cultura îi sunt numai de sprigin și ajutor.

Credința aceasta tot mai mult se lățește în publicul maghiar. A propovădit-o cu mare tărboiu Beksic și s'a adoptat de aproape toate ziarele maghiare. De altcum trebuie să mărturisim, că ce se ține de partea primă a teoriei, aceasta e corectă și impusă de realitatea necruțătoare: Maghiarii abia acum văd, ceea-ce noi dela început le-am spus, că maghiarisarea nu se poate realiza prin școlile. Acum, după-ce nici un rezultat vedit de maghiarisare nu este, recunoșc și cei mai mari șovinisti, că mijlocul de până aci e greșit. Dar' în loc să abandoneze cu totul ideea maghiarisării forțate, care e cel mai greșit sistem, caută alte căi pentru a continua munca sisifică. Astfel s'a descoperit terenul economic. Acum tot mai mult se arată înclinarea a se arunca cu vehemență pe acest teren, a angaja în direcția aceasta statul și toate societățile, financiare și culturale.

De aci vin și atacurile și discuțiile asupra activității EMKE-i, cu care unii patrioți nu sunt mulțumiți.

E fapt, că EMKE n'a ajuns la mari rezultate, cel puțin nu în măsura, în care șovinismul inferbent al aștepta. Causa este, că EMKE s'a înființat în timpul, când se credea, că prin școlile și cu ajutorul „culturei maghiare” ne vor maghiarisa. În direcția aceasta a lucrat, dar' fiind direcția greșită, natural, că nici activitatea reuniunii nu poate avea rezultate splendide.

Acum trebuie să se schimbe terenul de luptă și astfel se pretinde și dela EMKE să-i îndrepte activitatea mai mult în direcție economică.

Ea ar fi trebuit — așa scrie „Magyar Nemzet” — să facă și până acum servicii de observare asupra raporturilor economice în Ardeal, ear' dacă n'a făcut până acum, trebuie să facă de aci înainte, trebuie să afle tranziția dela școlă la viață, ceea-ce numai așa e posibil, „dacă va ține în evidență punctele, unde în osul luptelor de naționalitate și de rasă stau ascunse interese economice”.

Din discuția asupra acestei teme, es la iveală două lucruri, asupra cărora trebuie să fim cu luare aminte.

În „Magyar Nemzet” se spune, că pentru Ardeal trebuie să se pună la cale acțiunea economică în timpul cel mai scurt. La această acțiune trebuie să se angajeze statul, societatea și instituțiile financiare și lucrarea să se facă după un plan bine definit.

În „Magyarország” discutându-se aceeași temă, se constată că în Ardeal averile cad din mâinile Maghiarilor și se sporesc la Români. Dar' aceasta nu e urmarea unei lucrări conștii și cu sistem.

Ear' în alt loc se zice:

„Noi ne pornim la acțiune cu gură mare și mari planuri, dar' nu avem mijloace suficiente și astfel nu putem arăta mari rezultate la EMKE. Români cu puține planuri s'evirșesc o lucrare temeinică.”

Ei bine, este adevăr, că pe terenul economic-financiar noi până acum nu am lucrat pe baza unui plan bine definit și dacă cu toate aceste n'am dat îndrăg, e un semn vedit de harnică și de muncă cinstită a noastră, precum și de neorganizarea contrariilor. Aceasta din urmă însă va urma și pentru acest cas trebuie de cu vreme să ne organizăm și noi pe terenul economic-financiar, ca să putem susține lupta.

Pe terenul școlar am susținut lupta, mai ușor, căci școlile noastre au stat și stau în umbra proteoției a bisericeii, pe teren economic trebuie ca această protecție să o aibă: „Asociațiunea”, băncile și reuniunile noastre economice. Conducătorii acestora trebuie să chibzuiască și să pună la cale cât mai curând o organizare economică-financiară bine precisată, ca eventualele atacuri, ce vor veni să ne afle încheagați.

Sibiu, 10 Ianuarie n. 1900.

Din Austria. Formarea noului cabinet nu se va pute face atât de ușor cum se credea. Dr. Körber, președintele ministru-president austriac fine consultări în fiecare zi cu reprezentanții și șefii tuturor partidelor reprezentate în reichsrath, pentru-că ar dori să fie din vreme asigurată, că misiunea ce i-s'a dat, de a pune de nou în mișcare rodnică mașineria parlamentară, nu se va isbi de pedee, ci va pute fi împlinită, conform dorinței Coroanei. Cu mare încredere și simpatie nu e primit însă fiitorul șef de guvern din nici o parte. Nici „dreapta” și nici „stânga” nu-l prea asigură de necondiționatul sau sprigin. Cei din dreapta ca și cei din stânga, au dorințe și pretensiuni, pe cari nici un guvern nu le poate împlini deodată, pentru-că sunt cu totul opuse. Între astfel de împrejurări e întrebare, că oare Körber se va angaja să formeze noul cabinet, sau Coroana se va vedea silită să dea această sarcină altui bărbat de stat din Austria. Ca pozitivă se dă însă știrea, că Coroana e hotărâtă să disoalte reichsrath-ul în cazul, că sau guvernul nou nu se poate forma conform dorințelor Coroanei, sau formându-se, nu va pute restabili ordinea și pacea parlamentară.

RĂȘBOIU EUROPEAN. O foaie semioficioasă rusească a provocat senzație în lumea politică prin tonul violent în care e ținut un articol al ei, apărut în zilele trecute. Articolul e adresat Angliei, și în el se atacă Englozii cu violență. Părerea cercurilor politice este, că articolul din chestie e primul pas spre un rășboiu european, care s'ar începe cu cucerirea dintre Anglia și Rusia. Imperiul rusec adevărat, văzând încercătura în care se află Anglia în Africa-sudică, găsește de bine-venit momentul a da o lovitură simfioare Angliei, pentru a o slăbi, sau chiar nimici. După conferența de pace dela Haga nici că se poate aștepta omul la alta decât la rășboie.

Retragerea contelui Szécsenyi Manó din postul de ministru maghiar pe lângă persoana Majestății Sale e iminentă. Prim-ministrul Széll nu l'a putut îndupleca pe nobilul conte să mai rămână. Deocamdată nu se va numi nici un titular pentru postul devenit astfel vacant, ci locul îl va ține, în mod interinal, sau prim-ministrul Széll, sau ministrul de honvezi Fejérváry. Se vede că încă nu e netezită calea din destul în sus pe seama contelui Aponyi.

Măcelul dela Goștila.

— Antecedentele. —

Nenorocirea Goștilenilor își are isvorul în comasarea hotarului comunei. S'a fost ordinar comasația prin intrigă, contra voinței populației și a majorității proprietarilor.

În urma acestei șilnicii s'au pus dări grele pe oameni pentru un lucru, pe care ei nu l-au dorit, ba s'au luptat contra lui, păgubitor aflându-l.

Incassarea cu forță.

În urmă s'a ordinar incassarea dăreii de comasație prin forță, cu execuțiune, deși nice grabă, nice trebuință nu era. Doar' inginerul comasator nu lucră pe hotar iarna. Judecătoria nu trebuia să ese în comună până în primăvară.

S'a ordinar totuși incassarea momentană și cu forță de gendarmi, deși au știut, că în criza financiară de astăzi e imposibil ca oamenii să poată câștiga bani, nici chiar dela bănci, ca împrumuturi.

Se vede însă că tocmai pentru aceea s'a forțat incassarea.

Motivele forțării.

Până în primăvară oamenii s'ar fi putut ajuta în oare-care mod, — ei dar' atunci nu simțeau tăria puterii domnești.

Atunci se putea naște în popor credința, ca mergerea lor la Viena l'a ajutat și pentru aceea au fost cruțați. Asta însă nu e iertat să se întemple odală cu capul! Așa pretinde sistemul politic unguresc.

Trebuie să simță și să știe Românii, ca în țeara ungurescă solgăbirul e domnul, ear' nu Majestătea Sa.

Așa cere sistemul politic unguresc. Din acest motiv s'a denegat Goștilenilor aminarea cerută pentru plățirea dărei. S'a denegat și din partea solgăbirului și — cum află — și din partea direcțiunii financiare.

„Justiția”.

Mai mult. Chiar tribunalul regesc din Dej, forul justiției — încă s'a pus în serviciul acestei idei „politice”.

Tribunalul regesc încă le-a respins cererea de aminare. Și a denegat tribunalul regesc aminarea cerută de Goștileni, deși apărătorul lor, Dr. Teodor Mihali, recunoscut luptător național și ajutor al poporului la vreme de neceaz întrepunându-se pentru cererea justă a Goștilenilor a invocat de motiv interesul bine priceput al patriei și prestigiul justiției.

Tăranii și un „domn”.

Li-s'a denegat această cerere justă de către tribunalul regesc din Dej tocmai atunci, când același tribunal chiar în același timp, între asemenea împrejurări a acordat cererea de aminare a unui mare proprietar maghiar.

Tribunalul regesc a dat ascultare cererii unui mare proprietar, căruia și solgăbirul, deși i-a fost executat vitele, nu i-le-a dus la vnzare, cu forță, ba i-a spus înainte că va pedepsi pe primul cu 20 coroane și prin aceea se va elude ducerea vitelor la vnzare. Tribunalul a dat ascultare cererii marelui proprietar, — dar' n'a aflat cu cale a asculta rugarea locuitorilor săraci a unei comune întregi.

De ce?...

Estă icoana adevărată a „dreptății, legalității și egalității” din Ungaria!

Succesele luptei pentru Iancu.

Primele succese.

Atitudinea presei maghiare în marea chestiune a onoarei naționale, începe a se schimba înspre bine.

Partea cea mai mare a ziarelor continuă cu mușenia lor suspectă. Dar' e destul de bun semn, că două dintre cele mai gureșe și totodată mai violente foi „și-au schimbat părerea în mai bine. Săptentis est mutare consilium in melius — și trebuie să facem act de recunoștință față cu aceste 2 ziare: „Budapesti Hirlap” și „Nagyvárad”.

Cât despre aceasta din urmă am constatat deja că a recunoscut greșeala procurorului dela Bělgrad și a cerut guvernului să caute a da o soluțiune multumitoare „penibilei cauze”.

Și mai e de constatat, că această foaie, „Nagyvárad”, a fost cea dintâiu, care a aprobat pe procurorul Lázár și a repeșit de câteva-ori infama insultă.

„Budapesti Hirlap” am văzut deja ieri ce recunoașteri face. Azi dăm întreg articolul ziarului maghiar în traducere, ca să se vadă marelui progres ce a făcut chestiunea.

Abstrăgând dela unele inesactități și mici reserve ce face, „Budapesti Hirlap” recunoaște totul ce pretindem în meritul cauzei: recunoaște dreptul și îndreptățirea de a ridica monument la momentul lui Iancu. Atâta am vrut dela început; atâta vrem. Prin urmare se se casseza sentența de confiscare dela Alba-Iulia, se fie pedepsit procurorul insultător și se nu mai fim împedecați de a venera mormintele eroilor nostri, cari pentru cauza noastră și pentru a tronului cauză au trăit, luptat și murit.

Prin ceea-ce a recunoscut acum, „B. Hirlap” a recunoscut întreagă îndreptățirea campaniei noastre. Numai căt n'a avut curajul de a o spune deodată pe față.

Și atâta însă e un succes; un succes cu atât mai mare, că același ziar în prim-articolul seu dela 15 Decembrie 1899, luase o poziție cu totul contrară.

Sunt primele succese ale luptei noastre drepte. Sunt prevestirile deplinului succes la care vom ajunge, vom trebui să ajungem negreșit, pentru-că dreptatea e pe partea noastră.

Și nu vom înceta, și nu vom obosi, și nu vom oprî lupta noastră până la deplină izbândă.

Dacă presa maghiară a dus o campanie așa de străznică pentru onoarea unui Dreyfus, din care s'a trudit să facă erou, va trebui să recunoască îndreptățirea luptei noastre pentru onoarea lui Iancu, care a fost, este și rămâne erou în sensul cel mai deplin și mai nobil al cuvântului.

Dreptatea va învinge și va trebui să învingă. Pentru dreptate luptăm și vom lupta necontenit.

Tinerimea și Iancu.

„Unirea” scrie:

„În fața mușeniei pe care, era de prevezut, că cei dela cărmă o vor păstra pentru protestele demne și bărbătești ale poporului românesc ofensat și el de nesocotita vorbă a și mai nesocotitului procuror Lázár, harnica noastră tinerime a făcut un paș înainte. Și pașul acesta a fost tot așa de demn, ca și tonul în care au glasuit protestele.”

Descriind manifestația dela Tebea, „Unirea” continuă:

„Ori-cât de măreață, plină de pietate, dar' în același timp și inofensivă a fost această manifestație, ea va tur-

bura groaznic pe cei cu conștiință nobilă și liniștită, cari în neputința lor și în șovinismul fără seamăn se tem și de morții din morminte.

Să vedem și de astă-dată ce roade va produce mult buciunată eră de dreptate a dlui ministru Széll?!”

„Interpelețiuni românești”.

— Articol din „Budapesti Hirlap”. —

Di Dr. Nicolae Comșa ne-a trimis textul interpeleției sale adresată în 29 Decembrie dlui vicecomite al comitatului Sibiu, în chestia Iancu, însoțit de o scrisoare germană. În scrisoare zice, că ne trimite documentul din motiv, că raportorii nostri din provincă ne informează de obicei tendenții asupra chestiilor naționalităților.

Am cetit interpeleția și constatăm, că ceea-ce am publicat cu această ocazie, pe baza rapoartelor corespondenților nostri se cuprinde fidel în interpeleție. Măream cu plăcere, că temă textului puțin cam lung, este scrisă cu calm și că scoțând esența din întregul textului se pare mai încordată și agresivă; dar' în fine pumnalul tot pumnal rămâne și în teacă, și pumnal trebuie să o numesc, dacă o înregistrez, nu o pot numi altcum, chiar și fără nici o tendență.

Di Nicolae Comșa ne-a trimis interpeleția într-o tipăritură ungurescă. Comitiva este scrisă nemțește. Pentru-ce? Pentru-că, după-cum cetim în fruntea interpeleției, dînsul e medic de băi în Franzensbad? În fine noi nu suntem oaspeți de băi la Franzensbad, ear' dl Comșa tot așa de bine știe ungurește (?) ca și nemțește. Poate-că știe și românește și în cazul, dacă scrie ungurește, ca medic practic din Seliște și membru în congreșiunea comitatensă, sau dacă scrie românește ca politician activ român: și una și alta am fi aflat-o naturală, dar' pentru-ce scrie chiar nemțește?

Cred, că cu tendență. Ungureștii nu scrie ca să-i facă pofta, românescii nu scrie ca să-i facă poftă, românescii nu scrie ca să-i facă poftă, românescii nu scrie ca să-i facă poftă. Se înșeală. Ce e drept, nouă ne este plăcut dacă scrie ungurește, dar' e natural să scrie românește. Noi suntem obișnuți a le răspunde ambele (!). Cine ne scrie în limba sa, acelaia obișnuim a-i răspunde în limba noastră. Cine este atât de amabil și prevenitor, de ne scrie în limba maghiară, acelaia ne place și obișnuim a-i răspunde în limba lui.

Ce să facem cu Românul, ce să facem cu Croatul, — zilele acestea am avut un cas, — care ne scrie — nemțește? Il compătîtim. O astfel de scrisoare străină este totdeauna un document care vestește, că între noi s'a gătat totul, că noi doi nu ne vom înțelege nici-când, pentru-că nu vorbim unul cu altul în limba noastră, ci în limba unui al treilea, care e tot atât de străin pentru amândoi, cum suntem și noi străini unul față de celalalt.

Mai merită oare după toate acestea a sta de vorbă cu dl Comșa în chestia Iancu? Interpeleția dlui Comșa cere satisfacție pentru cuvintele cunoscute ale viceprocurorului din Alba-Iulia, conte Lázár Miklós. Căci doară Iancu a luptat pentru libertate, frățietate și dinastie.

În „Budapesti Hirlap” a fost vorbă nu demult despre Iancu: când s'a făcut cunoscut volumul mai nou al marelui lucrări — despre născuțele Românilor — al lui Jancsó Benedek. (Și și după aceea la 15 Decembrie n. în prim-articolul „A Iancu pör epilagusă”. Red. „Trib.”)

Di Jancsó ca istoric dă o satisfacție nobilă și frumoasă persoanei lui Iancu și noi vorbind despre acest lucru am urmat lui. Dar' idealismul lui Iancu nu e de vină, dacă bieții Moși mobilizați sub soții lui și conducătorii subordinați lui nu au luptat de loc, sau foarte puțin pentru dinastie, dar' cu atât mai mult au aprins, au ucis și au jăfuit. Mai merită să vorbim despre aceasta? Căci ori-cât de sacru a fost focul sufletului lui Iancu, ori-cât de nobile simfiri, scopuri și dorințe i-au agitat pieptul, ba cu cât mai curate și sfinte au fost, cu atât mai grozavă și tragică i-a fost soartea, văzând că s'a ridicat ca erou al libertății și rezultatul întreprinderii lui a fost jăfuirea, uciderea și incendiarea

satelor și a curților nobilitare. Și altora li s-au întemplat lucruri de acestea în istoria universală și chemarea unui rege unguresc a fost să împrăție cete de jăfuiitori, cari se numiau *crucițași*, ba chiar au purtat crucea, spre rușinea adevăraților oști cruciate.

Toate aceste amărăciuni se ivesc din incidentul *confiscării sumei adunate pentru monumentul lui Iancu*. Dl Comsa debacă pentru îndreptățirea de a se ridica acest monument.

Mărturisesc, că înaintea sufletului meu, în personalitatea lui Iancu se ivește clar problema nobilă și atrăgătoare a unei statui.

Un bărbat tiner, idealist, înflăcărat de iubirea neamului său, supărat asupra stărei conaționalilor săi, *entusiasmat de idei înalte*, care tinere a putut și afirma despre sine, că este plenipotențiatul dinastiei austriece, — se răscălaă contra ordinii din patrie și duce în luptă poporul său fanatisat.

El însă se îngrozește de faptele înfrătoare ale poporului său. Înfrânt de nerecunoștința puterii închipuite a plenipotențiatului său, după ce respinge cu desgușt banii de grație a puterii, — pe cari soții lui îi primesc cu lăcomie, — își pierde echilibrul spiritului, mintea i se întunecă și rătecește ca cerșitor pe dealurile și văile patriei sale mai restrânse, încunjurând casele românești (?! Red. Trib.) bătând pe la ușile caselor ungurești (fals! Red.) cari au mai rămas nedevastate.

În fine își dă sufletul într'un sat părăsit, singur sub garduri, (fals! Red. Trib.) flămând, bolnav, părăsit, și nu este nici cine să-i închidă ochii.

Un subiect admirabil pentru dalta unui artist talentat.

Dar' în fine a luat arma pe pământul maghiar, contra națiunii maghiare, contra constituției, legii și patriei maghiare. În contra acelor legi, cari au fost restituite la 1867, pe baza cărora Regele i-a pus coroana pe cap.

Iancu are drept în Ungaria la un monument de mormânt, — dar' nu la un monument comemorativ. Regele a dispus să fie dus din locul *seu monumental* lui **Hentzi**. Nu există în Ungaria *piată publică* unde s'ar pute ridica monument lui Iancu.

Faptul, că aceia cari au lăsat pe cerșitorul să moară de foame și acum îi cer monument, aparține acelor sarcasme, pe cari istoria obicnuește a le oferi omenimei. Eu cred, că domnia interpelanți și toți soții lor s'ar împrăția îngroziți și înfricați (>B. H. nr. dela 7 Ian. n.) dacă Iancu ar pute să reinvie, să păsească în mijlocul lor și să le spună în față ce gândește, ce simte și ce învătătură a dus cu sine din soarta sa tragică zguduitoare în mormântul său solitar.

Din zilele de doliu ale Abrudului.

— Pe baza comunicărilor lui Rákosi József, fost martor ocular. —

(Urmare.)

Între cei cari luaseră fuga spre Dealul-Grehaș, se afla și pădurarul în pensiune Rákosi József, care păstrând cu grije tristele experiențe de atunci,

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Măriuța.

Măriuța e numele unei băiete. De când e pe lume, ochii ei verzui au văzut înflorind de șese-ori zarzărul din bătaură.

Povestea ei e scurtă; s'ar pute scrie cu o lacrimă.

Când s'a prăpădit Iliș, gornicul, era cât o nucă. De atunci Sia năcăjită a dus-o din greu, oftând și plângând pe la ușa unuia și altuia.

Pe lumea asta însă, și durerea are un capăt.

Acum, în grădina din deal, la umbra prunilor, soții dorm alături.

În căscoara din Rășinari s'au mutat strainii; Măriuța rămase pe drumuri.

Cum dă bruma, boierii cei tineri coboară la țig, și cât ține iarna de lungă, coana Frosa, tătăia lor, păzește vreascurile din garduri, veghiază să nu facă picioare blendele din poată.

Coana Frosa-i înaltă, venerabilă și bună.

Sosise de cu seară la curte și a doua-zi, când a venit să vadă de-s albi păreții din bucătărie, — pe un scăunel, înodată într'o basma, zări o fetiță.

De ivirea asta nepregătită, copila făcu ochii mari, și sfioasă își ascunse-n piept capul creș, sburlit ca o garoață.

Cu o vedită bunătată în glas, întreabă:

— A cui e fetița asta, Costinie?

— Ia!... Vai de ea s'ermănică!...

De când a murit maică-sa o țin pe lângă mine, coniață...

merită mare recunoștință, că ni-a pus la dispoziție cronică fidelă a părții acesteia mai puțin amintită și necunoscută în literatură. Atacatorii se pare că nici nu i-au închipuit, ca spre finut așa de s'elbatic se se fi îndreptat refugiații, și în direcția aceea nici n'au încercat să-i urmărească, deși destul de întemplător Hatvani încă într'acolo a fugit cu husearii săi. Grupa ce consta mare parte numai din civili, fără nici o conducere a înaintat pe poteca pădurei până la satul După-Peatră, unde pe lângă valea cu același nume se continua comunicația spre apus în valea Crișului-Negru. Bărbații fiind în lagăr, acasă erau numai moșnegii, femeile și copiii, dar' și aceștia așa de fanatisați erau, că înarmându-se cu sape și coase, după trecerea husearilor lui Hatvani au închis cu spini strimtoarea ce se începe la capul satului. Cel-ce rămânea de multime la distanță de câțiva pași, era deja victima lor, până-ce a succes lui Rákosi József să formeze din 6 honvezi s'ecuștii o ariergardă. Seara târziu a ajuns în satul Buceș, unde la îndemnul boierului Vicean s'a esoperat pe seama celor mai slabi și mai osteniți cortel de noapte în casa preotului. Poporul aflând de veste despre aceasta, în miez de noapte a năvălit asupra casei și a măcelărit pe nenorociiți unul până la unul.

Cei cari plecaseră mai departe, deși cu multe năcazuri, au ajuns până unde valea După-Pietrii se varsă în Orișul ce curge dela Blăjeni și totodată drumul trece pe ceaaltă parte a văii. Era întuneric beznă; suișul la puntea îngustă era șantuit pe amândouă părțile. Numai pe mâni și pipăind puteau înainta, și cei cari perzând ecuilibrul se rostogoleau în valuri, erau perduți, căci tovarășii lor deși le auziau țipetele de ajutor, în bezna întunecului nu puteau să le ajute nimic. Cei alții târându-și încet pe drumul imălos obositele trupuri, au ajuns în zori de zi în satul Zdrăpți. Poporația satului acestuia cu ocazia primei lor treceri spre Brad se purtase cu ei prietenește și nici acum nu i-au renegat sentimentele umanitare. În sfârșit puteau să odihnească în liniște; teama însă și îngrijorarea îi cuprinsese în grad așa de mare, că mulți dintre ei numai aproape de Brad au cutezat să se deie odihnei.

În Brad s'au împreunat eărăși toți, dar' pe Hatvani cu ai săi nici aici nu l-au ajuns. Atăta seamă de îngrijire din partea lui au aflat toți, că sub supravegherea cătorva Țigani li-a lăsat puțină merinde cu care și-au omorât încâtva foamea. Cătră seară au ajuns la Hălmaș, unde în sfârșit s'au putut asocia la miștie și împreună cu ea au continuat călătoria spre Iosășel și Buteni spre Oradea-mare.

Din peripețiile ulterioare ale călătoriei vom să amintim numai faptul, că Hatvani pe prefectul Butean, care îi era prisoner, l'a spânzurat în Iosășel de un arbor din fața unei ospătării; nu în Abrud s'a întemplat deci moartea lui, precum în genere se crede.

Butean călătorea și poposea de regulă la olaltă cu Hatvani și nici nu stătea sub nici o pază deosebită.

În 22 dimineața dejunaseră încă la olaltă, apoi Hatvani preumblându-se în sus și în jos i-a spus că s'a hotărât să-l ucidă. Butean a luat lucrul în glumă, dar' în scurt timp trebu să se convingă despre cruda realitate, căci

Nu răbdă să aște sfârșitul și mai întrebă odată:

— Da a cui e, bre?

— Fata lui Iliș, coniață... — și întorcând capul, aruncă o mână de sare în ciaoanul de mămăligă.

Toate astea Măriuța le înțelegea pe jumătate. Sta pitulată după mașină, ca un greer, și nu cuteza să ridice ochii... își frământa degetele de neastimpăr, le strivea unu n'rt'altu, și, sicăită, năcăjea de zor o biată crăiță.

Crăița a fost cu noroc.

Cu o floare Măriuța a deschis inima cocoanei b'etrâne.

Aplecată de spate, spriginindu-se cu palma pe un genunchiu, coana Frosa-i ținea bărbia cu două degete: Se uita dragăstos la chipul ei de păserică spăriată, la gurița ei subțire, tăiată într'o foaie de trandafir.

Se saltă în picioare, îi puse mâna pe cap și mișcă, roști:

— Costinie, de azi încolo copila asta e a mea!

— Vezi așa, maică!... se te faci mare și frumoasă! Coniață o să te ia cu dumnea-ea la țig, — roști cu glas rășgăit biata Costinie, și rămase cu brațul de lemne în mijlocul casei, privind la Măriuța pe sub gene.

— Auzi tu ce spune Costinie? — adause blăjind din virful patului coana Frosa, îndreptându-și ochelarii pe nas.

Măriuța ascultă și tace. Azi e obișnuită. Ar plânge și i-e rușine.

Mai adinea-ori au smăncit-o de mână și mai mult țifri, cu vorbe urite, au petrecut-o până sus. Sărăcuța, ce era ea de vină? Se strînse cu surate sub strașina gardului și voioase se jucau în pulbere, povestiau de nevoile gospodăriei.

l-au dus afară și fiindcă nu se afla căleu, însuși Hatvani cu mâna proprie a pus ghitul în grumazii lui Butean.

(Va urma.)

Marele mecenat Ioan Petran.

Cluj, 8 Ian. n. 1900.

Câtă vreme am avut și-avem bărbați mari, pe osebite tărîmuri ale vieții publice, — putem fi liniștiți de mărimea națiunii noastre și de soarta ei strălucită în viitor.

Sufletele oamenilor mari au darul nu numai de a bate o vieță întreagă pentru națiune. Ele mai au darul ceresc de a se contopi după moarte în sufletul națiunii și de-a-l reda astfel tot mai riguros.

Marele mecenat dela Cluj, distinsul nostru fruntaș *Ioan Petran*, — întreaga sa vieță a trăit cu sufletul pentru neamul său. Ear' după moarte, sufletu-i nemuritor s'a contopit în sufletul națiunii noastre.

Fapta strălucit de nobilă prin care fericitul defunct s'a înscris pentru totdeauna în istoria neamului nostru, — este *rodul unei vieți pline de muncă*, este rezultatul unei îndelungate străduințe de furnică. În urmare, actul de înaltă generositate prezentă o notă cu atât mai nobilă și cu atât mai valoroasă pentru aprecierea neuitatului defunct.

Cu vrednicie și nemuritor se înșirue marele *Ioan Petran* în ceata îngerească a iubiților nostri mecenai. În același timp, *Clujul* în special are să-i mulțumească lui tot atât de mult ca fericitei *Ioana Bădilă*, fiindcă amândoi au contribuit prin faptele lor la *ridicarea importanței românești pe care trebuie s'o aibă Clujul*...

Dee Dumnezeu, ca pildele strălucite să aibă urmași nobili și cât de mulți!...

Pentru-ca publicul românesc să fie pus în cunoștință cât mai completă a marelui mecenat, — servesc și datele de mai jos.

Lăsamântul.

Testamentul atât de generos al defunctului este redactat deja la 1888, probă puternică despre dragostea necentenită ce o purta Ioan Petran națiunii sale. Nimeni n'au știut de el *până după moarte*; nici chiar martorii testamentari n'au cunoscut dispozițiile testamentare, pentru-că la dorința expresă a lui Petran au semnat testamentul fără a-l cunoaște.

În testament — după-cum se știe — ilustrul binefăcător lasă întreaga sa avere — vre-o 170.000 cor. — pentru scopurile culturale-naționale ale poporului român din patrie. Dreptul de legatar universal e acordat *Asociațiunii*, care va dispune după propria ei chibzuială în ce privește scopul lăsamântului.

Măriuța le împărțise o spelcă, două nuci și o mărgea.

Țărâncuțele neîncrezătoare au rîs la început. Când însă, cu degetul la gură, li-a spus cîminte: >Vi-le dau de tot, au țopăit frumuseț și-au tăbărit s'o pupe cari pe nas, cari pe cercealași.

Aceea, în rochița stropită cu schintețuie, nemiscată, stă la fereastră, ca o bunică. Cu capu n'poală, țeveste cu lănică un petec de țol. Măriuța-i vrednică. Cufundată în lucru, nu bagă de seamă suvița de p' b'ală ce-i cad peste ochi.

Își ține sufletul, și din când în când o suflare înceată, ca un fir de căldură, dogorește mâinile ei mișcoare și albe.

Deasupra ei, pe policioară, rosmarinul își respiră frunza dințată, cu miroso pipărat.

Măriuța-i mare cât un vreg de mazăre. Și are năcazurile ei.

În toiu trebei o munecește un gând: ar vrea să priceapă și ea vina ei de adinea-ori și nu isbuteste. Lucrează și tace. Din vreme n'vreme își ridică ochii. Printre ramurile de rosmarin se uită la mărghina din față, săracă, acoperită cu scăieți. Zgribuliți vițeluşii satului caută un fir de iarbă între două petricele. Pe acolo ducea ea vițelușa la păscut, și cu picioarele goale, o mina cu nuielușa dela spate...

Fără voea ei îi vin în minte icoane de acasă. În gândurile ei naive chipul mamei Sia coboară ca o umbră dulce, — și fără să vrea oftează.

În odaia împodobită cu scumpeturi, cu stăfide în toate zilele și cu presuri pe jos, sufletul ei rustic tânjește.

Măriuța crescută în iarbă și pe sub copaci nu va fi tirgoveață cât e lumea.

V. Cioflec.

Frumoasa avere va fi administrată de *Asociațiune* sub numirea de *Fundațiunea Ioan Petran*. Mult regretatul mecenat determină în linii generale și scopurile fundațiunii, cari sînt dintre cele mai salutare și cât se poate de nobile.

Am avut ocazie să cetesc la tribunalul de aici actul testamentar, din care am văzut că marele mecenat indică drept scopuri: *ajutorarea studenților* (de ori-ce categorie) *săraci*. Sînt a se lua în deosebită considerare studenții din comitatul Cojocnei.

O parte a veniturilor marelui capital se va întrebuința — la espresa dorință a fundatorului — pentru *ajutorarea învățăcelilor de meserii*.

Ear' a patra parte a veniturilor e a se da ca *ajutor acelor țărani harnici din comitatul Cojocnei, cari probează a-și fi făcut o stăricică prin propria lor muncă*.

Eată tot atâtea scopuri mărețe, merite să contribuie la ridicarea atât a clasei noastre culte, cât și a clasei mijlocii și a clasei țărânești!

Legate mai mici.

Ilustrul defunct a făcut și câteva legate mai mici familiare și un legat filantropic pentru școala rom. gr.-cat. dela Gilău, locul natal al lui Ioan Petran.

Școala dela Gilău va primi anual un ajutor de 60 cor. din fundație și pe lângă asta defunctul i-a asigurat dreptul de folosință al frumoasei păduri pe care o posedă acolo.

Aceasta drept nobilă aducere aminte de locul natal.

Aflu că niște legate mai mici s'au făcut și pentru unele rudeniile ale defunctului.

Sofia defunctului.

Distinsa doamnă *Francisca Petran* născ. Ince de Nagybaczon va beneficia de venitele averei întregi până la moarte, când capitalul trece în competența *Asociațiunii*.

Venitele aceste dau numai ele o avere de câteva mii de fl. anual.

Pe lângă acestea, doamna veduvă Petran are și drept de pensie, ca soție de prim-procuror comitatens.

Alte dispoziții.

Dintre celelalte dispoziții testamentare mai relevez, că mult regretatul, care posedă o mulțime de acții la mai multe bănci ale noastre, a lăsat prin testament ca averea reprezentată în acții să se administreze tot acolo unde se găsește, ca de prezent.

Mai departe, pentru cazul că *Asociațiunea* ar înceta să mai existe, — fundațiunea întreagă va trece în *acelașii condiții* metropoliei gr.-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș.

Ca un moment caracteristic și frumos, notez că testamentul scris de însuși fundatorul, arată o scrisoare cât se poate de îngrijită, — o probă și aceasta de chibzuiala mare pusă de marele mecenat într'u servirea operii sale nemuritoare...

Date biografice.

Ioan Petran s'a născut în comuna *Gilău*, de lângă Cluj, la 1836, din părinți plugari. Studiile gimnasiale le-a urmat la Cluj, ear' universitatea la Pesta. Ca student, s'a luptat mereu cu

mari năcazuri și-a avut să îndure multe suferințe din cauza sărăciei. Dar' voiața sa de fer și inteligența sa au înfrînt toate pedecile.

În viața publică, atât ca avocat, cât și ca prim-procuror comitatens la Cluj, defunctul a fost un fruntaș brav și totdeauna gata de jertfă pentru neamul său.

Nu se poate spune despre el că ar fi trăit retras. Dimpotrivă, cu toată poziția lui dificilă, el lua parte la *mișcările românești culturale*, spriginea întreprinderile filantropice române, ear' în *congregația ap'era cu zel interesele românești de căt'ori era nevoe*.

Dela moartea mult regretatului *Al. Bohășel*, dl *Ioan Petran* a condus ca președinte banca *»Economul«* de aici până acum un an când a căzut grav bolnav la pat. Și pentru banca *»Economul«*, defunctul și-a câștigat merite neprețioare, cu stăruința sa mare, cu averea-i considerabilă și cu probatele sale capacități intelectuale.

Înmormântarea.

Ilustrul mecenat a fost înmormântat în chip vrednic de el.

A fost față la actul solemn tot ce are Clujul mai ales în clasa cultă, atât dintre Români cât și dintre străini. Inteligența română a fost întreagă, pe urmă membrii aleși ai inteligenței maghiare, între cari comitele-suprem și înalți amployați comitatens. *Tinerimea universitară română* încă a fost reprezentată prin o deputație de trei, care a prezentat și condolențele soției defunctului.

Recunoștința națională.

După-cum aflui, frumoase acte de recunoștință națională se proiectează aici pentru eternizarea memoriei marelui defunct. Atât inteligența cât și tinerimea universitară pregătesc manifestații demne. **Viorel.**

Cronica zilei.

Sibiu, 10 Ianuarie n. 1900.

Memento. 12 Ianuarie: Soc. rom. de cântări din Caransebeș, petrecere de Săn-Văsiu. — Balul elevilor gimnasului lutheran și școlii reale din Sibiu. — Petrecere de Săn-Văsiu în Brașov. — Concertul »Reuniunii rom. de cântări« din Năsăud. — Petrecere de Săn-Văsiu în Sibiu (la »Impăratul Romanilor«).

13 Ianuarie: Petrecere în Târlungeni, în favorul fondului bisericesc. — Balul »Reuniunii fem rom. din Zernești«.

14 Ianuarie: Lic. min. pentru clădirea bis. gr.-cat. din Telciu (B.-Năsăud). — Lic. min. pentru clăd. cancel. com. în Veștem. — Producțiune teatrală în Poiana, Sibiuului.

O nouă princesă română. Princesa *Maria*, soția moștenitorului *Ferdinand al României*, alaltăieri a dat naștere unei fetițe în castelul *Friedenstein*.

La academiă de drepturi din Oradea-mare înscrierile pentru semestrul al doilea s'au început Duminecă (7 Ianuarie) și se vor termina în 19 Ianuarie n. Vidimarea indicelor prin profesori se va putea face până la 22 Ianuarie. Prelegerile se încep în 23 Ianuarie. Esamenale supletorie și de emendare se vor ține în 30 și 31 Ianuarie.

Pe Tisa, Someș și Murăș.

Călătorie de studiu, făcută și descrisă de

Dr. G. Weigand.

(Urmare.)

A doua zi călării peste munte în valea Someșului la Benefăluș (Benedekfalva, 324 de Rom., 57 de Ung., 10 Evr.), Odorheiu (Szamos-Udvarhely, 1200 de Rom., 50 de Ung., 40 de Evr.), părăsiți la Tihó valea Someșului care o cotește spre răsărit și apoi cu valea Almașului spre mează-zi peste Chendrea (Kendermez) la Vajdaháza (900 de Rom.), de unde o porniți a doua zi călare spre mănăstirea *Strimba* din mijlocul munților, spre a pute cerceta dialectal oameni din cât mai multe locuri la s'erbătoare Sfântă-Măriei de acolo.

Toemai isprăvisem cu un om din Aștilău, când fui arestat de gendarmi, sub cuvântul că n'aveam pașaport, deși e cunoscut că nu se cere pașaport spre a călători prin Ungaria, și afară de asta mă puteam legitima prin preoții prezenți; în realitate voiau să-mi taie pofta de a m'î călători, temându-se că această călătorie a mea, pe care de mult o tot urmăreau cu ochi neîncrezători, ar influența în mod favorabil asupra sentimentului național al împilăților Români.

Spre seară m'au dus pe jos, încunjurat de gendarmi, până la Gărbău (Csáki-Gorbó), o distanță de aproape 7 chm., unde am fost ținut închis până a doua zi după prânz, când mi-au dat apoi drumul, fără nici o scusare pentru această ilegală răpire de libertate. După ce am cercetat dialectal locului, se făcuse prea târziu spre o călătorie mai departe, și așa am mas noaptea la dl preot *Iovian Andreiu*, care în tot timpul

arestării mele se interesase de mine în chipul cel mai amabil. La 29 August dimineața o porniți călare, prin ținutul foarte muntos și bine împădurit încă, la Panticeu (Páncezel-Csek, Rom. 900, Ung. 300, Evr. 100), unde o simplă țărâncă mi-a comunicat balada de peste 300 de versuri a lui Gruia, fiul lui Novac, apoi la Magyar-Derzse și Kendi-Lona, unde am dat ear' de v'alea Someșului-mic și m'am îndreptat apoi în josul văii spre *Cherla* (Szamos-Ujvár), scaunul episcopului greco-catolic. Aproape un sfert (1250) din cele 5300 de suflete ale populației sînt Armeni, cari se maghiarisează însă, 2000 sînt Români, 250 Evrei, restul Unguri, deopotrivă cu Românii la număr. Și aici m'a sicăit poliția. Mi-au cerut ca să mă duc la primărie și să-mi înscriu acolo într'un registru numele și rostul călătoriei mele.

Am refuzat asta, de vreme-ce nu există un temei de drept pentru o asemenea măsură; s'au mulțumit cu o v'isită privată, ce am făcut-o căpitanului orașului. În ziua următoare făcui o preumblare la comuna *Mintul-Cherlei* (1200 de Rom.) și o porniți apr' călare înspre mează-zi prin ținutul numit *Câmpie*, ung. Mezőség.

Nu trebuie însă să-i închipuiescă cineva sub »Câmpie« în șes, ci mai de grabă chiar un ținut muntos decât deluros; munții însă sînt arăți până în virf și asta e de sigur pricina numelui »Câmpie«.

În văile cari o străbat dela nord la sud sînt lacuri întinse ori mlăștini și chiar apa de fântână are gust mlăștinos, în genere e lipsă de apă și de lemne. Populația e foarte săracă și în câteva v'ali, închise de toate părțile de ori-ce comunicație, e grozav de înapoiată în cultură. Femei și copii fugeau adeseori la apropierea mea, chiar și bărbații erau foarte spărioși și neîncrezători. Și dialectul e un altul, îndată-ce ai părăsit

La universitatea din Cluj taxele s'au urcat cu câte 1 coroană de fiecare oră. Această reformă atinge neplăcut pe mulți ascultători români.

Album religios. Sub titlul „Liturgie” principesa Maria G. A. Sturdza-Miclăușani a scris într'un album toate dumnezeieștile liturgii, cu litere colorate și pe fiecare filă e pictat, în mod admirabil, câte un sfânt sau câte un buchet de flori. Acest album a fost făcut dar episcopului Silivestru de Huși, cu rugarea, ca să fie espuse la Paris în 1900. Albumul e legat de episcopul Silivestru în aur și email și e un capod'operă. Pe prima copertă sânt figurile Mântuitorului și ale celor patru evangeliști.

Manevre în Bihor. Marile manevre de toamnă, la cari probabil că va lua parte și M. Sa, în anul 1900 se vor ține în Bihor. Cuartierul general va fi la Oradea-mare, ori la Margitta.

„Trompeta Română” e numele unui nou ziar democrat, al partidului țărănesc, care cu începere din 23 Decembrie st. v. apare de două-ori pe săptămână în București (Calea Victoriei nr. 59), redactat sub direcțiunea politică a unui comitet.

Concurs bisericesc. Cu termin de 80 zile este scris concurs pentru ocuparea postului de paroh în Murș-Carba, parohie gr-or. de cl. III. în protopresbiteratul Murș-Oșorheiului.

Producțiunea proxima a „Reuniunii sodalilor români din Sibiu”, precum ni-se vestește din isvor competent, se va ține Sămbătă, la 27 Ianuarie a. c., în sala cea mare dela „Gesellschaftshaus”. Producțiunea impreunată cu concert, teatru, joc etc. va fi cât se poate de interesantă. Junimea română din Sibiu, ce urmărește cu viu interes lucrările puse la cale de această Reuniune — își va da și din parte-și concursul seu întru buna reușită a producțiunii.

Alegere de notar în Bozovici. Cu privire la cele cuprinse în cronica din numărul 282 al foii noastre, referitor la alegerea de notar din Bozovici, primim următoarele lămuriri:

Adevărul faptic în chestia alegerii de notar în comuna Bozovici e următorul:

Protopretorul deschizând ședința candidează pe recurenții Gyermek, Kiss și Szatmáry, notarul Băniei. Observ, că pe cei doi dintâii în viața mea nu i-am văzut.

Această candidatură nu se-a mulțumit de loc și reprezentantul Nicolae Ciosa, interpelează pe dl protopretor, de mai este vre-un recurent? Protopretorul răspunde, că a mai recurat și un Român cu numele Penfa, dar nu-l candidează. Stând treaba astfel și văzând noi, că protopretorul nu candidează și pe Penfa, l-am rugat să ne spună cel puțin de ce confesiune sânt recurenții? Aceasta am făcut-o, ca nu cumva după tot necazul să ne cadă pe cap vre-un Jidan. Am aflat, că Szatmáry și Kiss sânt de confesiunea romano-catolică, ear Gyermek Milán, Sêrb, de confesiunea gr-ort. Luând acestea la cunoștință și văzând, că partea cea mai mare dintre viriliști sânt aplicați să voteze — noi, reprezentanții aleși de popor, am pășit la o consfătuire. După multă dezbateri, în

care unii erau de părere să ne abținem dela vot, alții se votăm, căci viriliștii nu abstau dela votare — am mers așa, cam de jumătate conțeleși în sala de votare. Aci protopretorul începu să facă promisiuni și să dea garanții, că Gyermek va fi spre mulțumirea tuturor și că la cea mai mică abatere îl va trimite din comună. La vuzul acestora toți reprezentanții se declarară pentru Sêrbul Gyermek și în ferebarea aceasta cei 11 reprezentanți și-au retras rugarea dată pentru votare. Așa s'a întâmplat alegerea de faină sânt, că nimic rêu, la stăruința mea, care totdeauna am apêrat cauzele și interesele noastre naționale într-un mi-au permis puterile mele spirituale și fizice — nu s'a întâmplat. Deelar, că Român sânt, preot român sânt și așa vreau să rămân până la rêsufierea mea din urmă. Cu stimă: Ioan Brinzeu, preot-capelan român.

Explosie de faină. În moara „Prohasca” din Fabricul-Timșoarei a explodat alaltăieri o mare cantitate de faină. În urma exploziei un pârte al covatei s'a spart, năvălind afară nori subțirei de faină arsă. Un ucenic a fost grav rănit la cap. Pompierii crezând că noulă de faină sânt fum provenit din incendiu, au alergat cu toate aparatele, dar n'au avut nimic de stîns. Causa exploziei a fost prea mare presiune.

Din barbariile gendarmerești. În Cliciova gendarmii au deținut pe un țeran ficioasă pentru furt. Tatăl deținutului, anume Lucian Drinov, s'a dus la primărie să-și elibereze băiatul. Aici gendarmii au sărit asupra lui cu baioneta pe pușcă și i-au strâpnit pieptul. Drinov a căzut mort, fără a zice o vorbă macar.

Revolvêr în mâna băieților. Băiatul Andrei Barabás din Arkos punând mâna pe revolvêrul tatălui seu și crezând că e gol a dat și sparie cu el pe sora sa. Revolvêrul s'a descărcat și a rănit la ochiu și la nas pe mica Lenuța. Din norocire, ranele nu sânt periculoase.

Sporirea gendarmeriei. Ministrul de interne încă în cursul anului acestuia va urca în mare măsură contingentul gendarmeriei.

Piese de cinci coroane. Alaltăieri a eșit din monetăria din Viena prima piesă de cinci coroane. Mărimea îi este egală cu a pieselor de 1 fl. Chipul-profil al Împăratului e încunjurat de inscripția: Kaiser Franz Josef I. D. G. Imp. Aust. Rex Boh. Gal. III. etc. etc. Ap. Rex Hungariae.

Gelozie ucigașă. Antoniu Lendvay, mare bogătan în Suboția, a pușcat de trei-ori asupra nevestei sale, apoi s'a împușcat pe sine. Motivul: gelozia.

Nebunul nazareismului. Toma Hajdara, econom cu stare bună în Dombegyház, făcut pe curând proselit al sectei nazariștilor, s'a pus să studieze biblia, ca să poată propovedi mai de parte noua lege. Nu mai voia să știe nimic de economie și de grijile casei, ei zi și noapte cetia biblia până-ce și-a pierdut mințile. Duminecă trecend pe lângă biserica l'au apucat acelele nebuniei. Și-a aruncat în aer căciula și sbiera în gura mare, că el e Christos Mântuitorul.

Sași au înmulțit numai cu 35% în 125 de ani. În „Vollstatistik der Siebenbürger Sachsen” de prof. Fr. Schuller, Stuttgart, 1895, se probează că o creștere absolută a avut loc la poporul saxon, dar totuși numai e nici o îndoaială, că partea procentuală la totalul populației a scăzut și mult. Au câștigat foarte mult Unguri în orașe și Românii la sate. Mai nu mai există comune curat săsești, întreg este numitul „Sachsenboden” („Feneș rețius”) e împânat cu element românesc, care în multe comune are dela preponderanța numerică. Vieța la orașe cu Sași e exercitat o influență educată asupra Țărilor. Casele sânt mai împunătoare, locuințele mai curate și mai împodobite, agricultura mai rațională, oamenii mai muncitori și și-au ridicat astfel și starea lor economică și socială, deci ce mai isbit cu deosebire, cămă am pășit din Cămpie în tre Sași. (Va urma).

CÂNTECE VONICEȘTI.

De popă și de brău, Nici dracu nu vine, Dar' de mândra și de mine Nime nu mai zice bite.

De-aș ști cânta ca cucu, Nu m'aș mânca ca țurcu, Ci-aș sbura din cântă o cruce, Și-aș căuta lumea de largă, Ca cucul nu știu cânta, Vai și greu fi a lucră.

„Bunul Econom”, organul „Reuniunii economice” din Orăștie, despre care s'a anunțat înaintea în „Tribuna”, a apărut. Înfășoșarea noului organ e simpatică. Face impresiunea unui bun econom: sănătos, cu stare, deștept și atrăgător.

Programul e bine chibzuit și precizat; tendența merită toată aprobarea și nu vom întârzia a o urmări și sprigini și noi.

Nrul prim e bogat, variat și bine aranjat. Din întregul respiră căldură, zel, voință multă și destulă putere. Între colaboratori vedem următoarele nume: D. Comșa, Romul Simu, Ioan Georgescu, Dr. St. Erdélyi, Ioan Mihaiu, V. C. Osvadă, I. A. de Preda, etc.

Comitetul de redacție e compus astfel: Dr. Ioan Mihu, Dr. Erdélyi, Ioan Mihaiu, D. David și Constantin Baicu. Redactor e dl Ioan Moja. Apare în fiecare Sămbătă și costă numai 2 fl. pe an. — Bun sosit noului confrate și isbândă grabnică!

Registru publicațiilor „Tribunei”, pe anul 1899, se compune și se va tipări într'un număr restrins de esemplare. Toți abonații nostri, cari își colectează ziarul spre a-l compacta vor ave bun folos de acest „registru”, care la cere li-se trimite gratuit.

Copii bestiali. În Ciongrad mai mulți frați, ca să se scape mai curend de mama lor bătrână și neputincioasă, au scos-o pe timp de noapte în curte și au lăsat-o acolo să degere. Vecinii însă au observat bestialitatea copiilor și au dus pe biata femeie la ei acasă, ear' dimineața au denunțat cazul la poliție.

„Szembekötésdi”. Sub acest titlu publică „Délmagyarországi Közlöny” din Timșoara (Nr. 3 d'to 5 Ianuarie n.) o novelă a lui Vlăduța, spunend că e tradusă din originalul român de Sziklay György.

Știri mărunte. Nicolae Pop din Sécatura, e promovat oficioant clasa II. la direcțiunea financiară din Brașov.

Dela proprietarul Simion Pleș din Olcea (Bihor) făptuitori necunoscuți au furat 92.000 cor. în bani gata și hârtii de valoare.

Archiducele Eugen e bolnav de pneumonie.

VIATA SOCIALĂ, ÎN LOC DE FELICITĂRI.

Casa națională.

La cassarul „Asociațiunii” au mai intrat următoarele rêscompărări pentru Anul-Nou:

- Transport din nr. 286 320 cor. Dr. Andrei Pop, adv., Bánffy-Hunyad 5 > Nicolau Togan, preot, Sibiu 2 > Paul Pap, avocat, Beiuș 10 > Dr. Pavel Oprea, prof., Brad 3 > Elie Pop, învățator pensionat, Șomcuta-mare 1 cor. > Ioachim Muntean, par., Gurariului 2 > Ales. Precup, Gyo-Békés 2 > Ioan Danciu, protopresb., Ofenbaia 3 > Căpit. Dion Florian, Lőse 2 > Teodor Hermann, protopresb., Dej 2 > Dr. Isid. Pop, adv., Lugoj 5 > I. Droc, protopresb., Mercurea 5 > I. Măcelariu, propriet., Sângatin 6 > G. Măcelariu, rigor, în drept 2 > Ales. Măcelariu, stud. agron. 2 > Familia Vasile Ignat, Beiuș 10 > Ios. Ștefănică, > 2 > Dr. G. Cosma, > 4 > Cor. Palladi, neguțetor, Ioan Mihaiu, Orăștie 5 > Simeon Vlad, > 2 > Iosif Orbonaș, > 2 > Dr. Iustin Colbasy > 2 > Aurel Murășan, > 2 > Danil David, > 2 > Ioan Branga, > 2 > Ioan V. Vuc, > 5 > Nicolae Vlad, > 2 > Dr. Constantin Popoviciu, adv., Beiuș 4 > Vasile Dumbrava, profesor, Beiuș 1 > I. Bușția, > 1 > Victor Borlanu, > 1 > Ioan Ciardaș, cand. de adv. > 1 > Victor Crețu, jurist, > 1 > Dr. G. Murășan, medic, > 2 > Dionisie Ciocan, cond. cărt. funduare, > 2 > Antoniu Palladi, preot, (Feneș) 3 > N. Fabian, profesor, Beiuș 1 > Suma 431 cor.

Pentru fondul „C. B. Groze”.

- În Blaj au contribuit la fondul numit următorii domni: I. Brut Hodoș 2 cor. Dr. E. F. Negruțiu 6 > Gavril Precup 2 > Șofron Stan 2 > Dr. E. Solomon 2 > Suma 14 cor.

Din Șard. O producțiune declamatorică-teatrală se va aranja din partea școlărilor gr-cat din Șard la 13 Ianuarie 1900 (Anul-Nou), în edificiul școlăi gr-cat. din Șard, în favorul școlăi și a pruncilor lipsiți de cărți. Începutul la 6 1/2 ore seara. Taxa de intrare 60 bani de persoană. Suprasolviri și oferte marinoase se vor primi cu mulțumită și se vor cuita pe cale ziaristică. După producțiune dans.

Teatru în Sighișoara.

Inteligența română din Sighișoara invită la producțiunea declamatorică-teatrală impreunăată cu dans, ce se va aranja Duminecă, în 2/14 Ianuarie 1900, în sala dela „Gewerbe-Verein”. Începutul la 7 ore seara. Prețul intrării: de persoană 1 cor. 60 bani, de familie 3 cor. 20 bani. Venitul curat este destinat fondului școlăi centrale din Sighișoara.

Program: 1. „Prima rochie lungă”, monolog de I. Vulcan. — 2. „Clevetic”, cântecel comic de V. Alexandri. — 3. „La oglindă”, poezie de G. Coșbuc. — 4. „Leac pentru soacre”, comedie într'un act de Trocaru.

Tribuna Literară.

INFORMAȚIUNI.

„Familia”. Apare în fiecare Duminecă în Oradea-mare. Abonament pe an 8 fl., pe o jumătate de an 4 fl., pe 3 luni 2 fl. Pentru România pe an 20 lei. Anul XXXV, nr. 51 din 4 Ianuarie e are următorul sumar: Ajunul, de V. R. Buticescu. — Un Crăciun (amintiri), de Al. Vlăduța. — În freametul de frunze (sonet), de N. Rădulescu-Niger. — Neliște (poezie), de Maria Cioban. — Ângerul, de Simin. — Mântuit. — Poși și critici, de V. B. Munteanu. — Crăciunul în Macedonia, de Petru Vulcan. — De ești Român... (poezie), de Iosif Vulcan. — Salon: Crăciunul „Familiei”. — Literatură. — Ce e nou? — Abonament la „Familia”.

Ilustrațiuni: Mărire într'u cei de sus lui Dumnezeu! — Primul Crăciun. — Floare orientală. — Vênătoare. — Isus între copii.

„Albina”, revistă enciclopedică populară, apare în București în fiecare Duminecă. Abonamentul: pe an în țeară: 5 lei, pentru străinătate: 8 lei. Un număr: 15 bani. Anul III, nr. 13 dela 26 Decembrie 1899 are următorul cuprins: Anton Pann: Cântec de stea. — Gheorghe Adamescu: Anton Pann. — S. Popescu: În seara ajunului. — Din monumentele Iașilor. — Sêrbarea lui Ștefan-Vodă. — V. Alexandri: Lui Ștefan-cel-Mare. — Dela Olt: Bogăția lunei — Grig. Teodosiu: În preajma oamenilor străvechi. — Dela Olt: Un asil de pisici. — Victor Puiu: Cum se petrecem sf. sêrbători. — V. S. Moga: Ce se face sătenii în luna lui Decembrie? — Irimia Popescu: Boalele externe ale porcului. — Informațiuni. — Bibliografie. — Posta administrației.

Ilustrațiuni: Maica Domnului cu Pruncul. — Anton Pann. — Zgrăveală dintr'o veche biserică. — Metropolia din Iași. — Sêrbarea sfințirii Metropoliei din Iași. — Ștefan la cetatea Neamțului. — Ștefan-cel-Mare. — Metropolișii Veniamin Costache și Iosif Naniescu, ctitori ai Metropoliei din Iași.

Au apărut:

Considerațiuni politice sociale și economice de Constantin C. Codrescu, senator, președintele camerei de comerț în Botoșani. — O broșură de 30 pagini.

Protocolul adunării generale a IX-a a Reuniunii învățătorilor români dela școlălele confesiunile din protopiatele Arad, Borosineu, Buteni, Chișineu, Hălmașiu, Radna și Șiria, ținute în Moneasa, la 15 și 16 Iulie n. 1899. Cuprinde toate actele și lucrările adunării. Broșură 8', 112 pag. Prețul 40 bani. Editura Reuniunii.

Calendar bisericesc ortodox pe anul vișec 1900, imprimat cu binecuvântarea Sfântului și Îndreptătorului Sinod al bisericii autocefale române, de protoscelul Soltroniu Vulpesu în București. Tipografia cărților bisericesti. Un îndreptar și sfătuitor de mare folos nu numai pentru fețe bisericesti, ci și pentru mireni. Articolel despre diferitele călindare (egiptean, ebraic, babilonean, persan, armenesc, grec, roman, iulian, gregorian, ecleslastic, republican, arab sau musulman, indian, chinezesc, pozitivist și perpetuu) ridică foarte mult valoarea acestui călindar, care se poate procura cu prețul de 1 l. 50 b.

POSTA REDACȚIUNELI.

Dlul D. A. în Băița. Da, au „drept”, că lege au, făcută de ei. Limba germană e admisă de dragul Austriei.

MAI NOU!

† Menelas Ghermani. România a mai perdut un valoros bărbat de stat. Menelas Ghermani, unul dintre fruntașii grupărei junimiste, o capacitate financiară a României, fost ministru de finanțe în cabinetul Lascaru Calargiu (1888-1895) a încetat din viață, repentin, în zina de Crăciun.

Înmormântarea distinsului bărbat, a cărui pierdere o resimte întreagă România, s'a făcut în 8 Ianuarie n. cu mare pompă. Toată lumea politică din București a participat.

M. Sa Regele Carol a fost reprezentat printr'un adjutant. La mormânt s'au rostit mai multe discursuri de oratori distinși. A vorbit și ministrul de externe Ioan Lahovary.

Rêsboiul.

În jurul Ladysmith-ului decurge lupta de câteva zile, până acuma fără un rezultat hotărîtor pe o parte sau pe alta.

Mare senzație a produs înaintarea trupelor rusești în Afganistan, în Asia. Rușii au ocupat orașul Kusk, cale numai de trei zile dela Herat, cheia Afganistanului.

Din Anglia vin două știri de importanță: continuarea mobilizărilor și declarațiile lordului Balfour.

Mobilizările continuă. „Daily News” anunță, că mâne se va imbarca a optulea corp de armată pentru Africa.

Lordul Balfour a ținut un discurs câtră alegătorii sei în Manchester și a declarat, că Anglia a început rêsboiul nepregătită și că Englezii au prețuit prea puțin forțele Burilor. Totodată s'a luat în zeflemea profesiile despre compunerea imperiului britic.

Invitare de abonament

la TRIBUNA

Cu 1 Ianuarie 1900 v. încep noue abonamente lunare, oartale, semestrale și anuale.

Domnii abonenți sânt rugați a grăbi ou reînnoirea abonamentelor lor, pentru regulata expediție a foii.

Abonamentele se fac prin mandate postale și numai pentru un timp, care începe ou prima și se termină ou ultima lună, după stilul vechiu.

Abonamentul anual costă 28 cor. — semestral 14 cor. — triunar 7 cor. — lunar costă 2 cor. 40 bani.

Este în interesul dlor abonenți, oa adresele să fie însemnate oât se poate de corect și legibil. Domnii abonenți vechi sânt rugați a lipi pe mandatul postal adresa tipărită dela fășia de acoum.

Administrațiunea

Direcțiunea: Leo Bauer. Joi, 11 Ianuarie n. ZAZA.

Piesă morală în 5 acte, de P. Bionon și C. Simon. Începutul la 7 ore seara.

Sosiți în Sibiu.

La 10 Ianuarie n. 1900 Hotel „Împăratul Romanilor”: Puskás din Cluj, Fischer din Praga, Schuster din Rêșnov, Frankl din Viena, Reichenberger, Springer, Rodossi, Nathan, Philip, din Budapesta, comercianți; Macaveiu, cand. de preot din Făgăraș; Guggenberger din Medias.

Hotel „Neuriviers”: Endesz, proprietar din Frata ung.; Elena Hubert din Arad, Kaba din Zalaua, privatieri; Mendel, neguțetor de vin din Cluj; Willig, Eisner, din Budapesta, comercianți.

Hotel „Meltzer”: Baron Szentkereszty din Bun; Molskan din Almașul-săseș; Winkler, inginer din Lipsca; Ciuruga din Șeica-mare, Oprea din Bandul-de-Câmpie.

Hotel „Habermann”: Gergér, Büsch, din Sebeșul-săseș, zidari.

*) Eu personal am beut de altmintrelea un festul de bun vin indigen.

Bibliografie.

Voci de presă asupra „Călimdarului Poporului”.

Presă noastră, ca todeauna, nu are decât vorbe de laudă pentru „Călimdarul Poporului”. Eată câteva voci:

„Familia”.

„Călimdarul Poporului” pe anul 1900, redactat de redacțiunea „Tribunei” și editat de institutul „Tipografia” din Sibiu, a apărut cu un cuprins bogat și variat. O lectură foarte interesantă, înzestrată cu multe portrete și ilustrații actuale. Și de astădată forța intră în regulă este rubrica „Revașul nostru” în care se descrie istoricul anului trecut privitor la noi Români, astfel încât oricare cetitor are înainte și o oglindă fidelă a anului. Îndosebi e bogată partea politică a revașului, care se încheie cu Români la columna lui Traian.

„Albina”.

„Este al 15-lea an al apariției acestui popular, interesant și mult folositor călimdar, care n'ar trebui să lipsească din casa nici unui bun Român.”

„Liga Română”.

„Frumos și bine întocmit acest călimdar se prezintă ca o adevărată carte ilustrată pentru popor.”

O mulțime de articole, schițe, poezii, bibliografii, etc., precum și mai multe clișeei bine reușite dau acestui călimdar o înfășurare foarte plăcută și nu putem decât să-l recomandăm tuturor Românilor.”

„Revista Oraștiei”.

„Ca în toți anii, așa și de astădată, Călimdarul acesta are un cuprins bogat și e scris într'un stil popular.”

„Transilvania”.

E binecunoscutul și bine văzutul oaspe al poporului nostru, călimdarul întocmit cu adevărată pricepere pentru trebuințele poporului.

Progresul ce-l face acest călimdar din an în an e foarte îmbucurător. Pe lângă partea obișnuită calendaristică, întocmită cu îngrijire deosebită, cuprinde o parte literară bogată și variată, ca și care rar găsești în călimdarele noastre cele mai alese.

Călimdarul e bogat ilustrat, ear' tiparul nu lasă nimic de dorit.

„Patria”.

Intre puținele călimdare menite pentru a servi drept busolă poporului nostru în toate afacerile cari îl privesc mai aproape în decursul muncii sale, de peste an ocupă un loc principal dacă nu chiar primul loc „Călimdarul Poporului” pe anul vișet 1900 apărut în editura societății pe acțiuni „Tipografia” din Sibiu, care s'a trimis și redacțiunii noastre.

Acest călimdar, care intră în al XV-lea an al existenței sale și care se estinde pe 155 pagini oct, mic, plus numeroase pagini cu inserate folositoare, este adevărată podoabă a literaturii noastre calendaristice.

Edat sub egida dirigentei ziarelor „Tribuna” și „Foaia Poporului”, „Călimdarul Poporului” nici n'a putut fi alta decât un adevărat călimdar național, edat anume în bine înțelesul folos al poporului nostru.

De o deosebită importanță este și în anul acesta rubrica „Revașul nostru”, care conține pe 40 pagini evenimentele cele mai importante pe toate terenele în anul 1899 între Români din Ardeal, Ungaria, România și Bucovina și în genere în lumea mare.

Revașul acesta e un perfect catalizator al mișcărilor naționale românești în scurte dar' precise liniamente. Pentru delectarea ochiului s'a îngrijit direcțiunea prin ilustrarea călimdarului cu vre-o 20 tablouri bine reușite, cari se referă la mișcările Românilor.

Și acest călimdar cu un material atât de bogat costă broșurat numai 40 b. plus 10 bani, ear' compactat în pânză de salon 1 cor. și 20 bani porto.

Animăm din tot adinsul inteligența și poporul nostru, ca să procure acest călimdar folositor, care face toată onoarea editorilor sei. Atragem totodată și deosebită atențiune a editorilor călimdarului nostru bucovinean, asupra acestui călimdar, demn de a fi imitat în toate privințele.

„Unirea”.

„E cel mai lătit și deodată și cel mai bine redactat călimdar din cele apărute până acum. Ca și în trecut nota naționalistă e, ceea-ce a dirijat pe redactorii lui. Tot ce a atins vieța românească în decursul unui an, toate suferințele, toate bucuriile de cari au fost stăpâniți, toate le găsești aci înșirate ca și într'un lanț cu măiestrie alcătuit. Pieșele de cetire sânt admirabil alese din Carmen Sylva, Coșbuc, Iudita Secula, din esecenta broșură „Tragedia Calvarului” ș. a. Aci e și inimosul „Revaș”, pe care sânt încrestate toate făturlărele anului trecut, — sânt și versuri, povește economice, snoave și chipuri din lumea românească ori portrete de bărbați frunțași, capete încoronate ș. a. Aci e și părechea Butean din Ciomacoz, cari în timp scurt au făcut fundațiuni de aproape 20 mii fl. Afară de acestea rubricile necesare unui călimdar, postă, telegraf, tirguri și multe inserate.

Ne împlinim o plăcută datorință dorind ca acest călimdar bun și ieftin să ajungă în mâinile tuturor oamenilor cu carte din orașe și sate. Țăranii noștri ori de câte-ori îl vor deschide în decursul unui an, vor ave todeauna prilej să învețe și să-și câștige nouă cunoștințe.”

Album de cântări.

— Invitare de prenumerațiune. —

DI GULIELM ȘORBAN, tinărul nostru pianist și compositor, care așa de mult a fost admirat la concertul din Deva, deschide listă de prenumerațiuni la un Album de cântări, care va cuprinde 20 piese, compuse și aranjate pentru voce cu acompaniament de pian și coruri.

Prețul unui exemplar din acest prețios Album este 5 coroane, legat 6 cor., ceea-ce în raport cu cuprinsul e un preț destul de modest.

Recomandăm tuturor corurilor, cum și tuturor iubitorilor de muzică și cântări să grăbească a prenumera acest op, dând o încurajare tinărului compositor, care ne îndreptățește la multe nădejdi.

Prenumerațiunile să se adreseze direct la adresa următoare:

G. Șorban, Viena, IX. Lazarethgasse nr. 6, Th. nr. 20. Prenumerațiuni se pot face și la noi.

Cursul pieței din Sibiu.

Table with exchange rates for various currencies like Hungarian, Austrian, and German marks.

Bursa de Budapesta.

Table with stock market data for Budapest, including gold and silver prices.

Bursa de Viena.

Table with stock market data for Vienna, including gold and silver prices.

Bursa de București.

Table with stock market data for Bucharest, including various bonds and shares.

Pentru redacția și editura responsabil: Andraiu Baftes. Proprietar: Pentru „Tipografia”, societate pe acțiuni: Iosif Marschall.

145/1899. végreh. szám.

[9] 1-1

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az abrudbányai kir. járásbírószág 1899. évi 7656 számú végzése következtében Dr. Chirtop Zosim topánfalvi ügyvéd által képviselt »Doina« topánfalvi tak. pénztár javára Sicoe Iuon és társai Szohodol pojánai lakosok ellen 370 frt s jár. erejéig 1899. évi november hó 6. foganatosított kielégítési végrehajtást utján lefoglalt és 370 frt becslült Sicoe Iuonnál 6 kalangya széna, Furduj Iuonnál 2 ökör, 2 bornyu, 4 juh, 1 tehén, 6 kalangya széna, 1 sertés stb.-ből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek az abrudbányai kir. járásbírószág 1899. V. 656/2 számú végzése folytán 370 frt tőkékövetelés, ennek 1890. évi május hó 24. napjától járó 6%, kamatai és eddig összesen 63 frt bíróilag már megállapított költségek erejéig Szohodol pojánán megkezdve Sicoe Iuonnál folytatva Furduj Iuon alperes lakásán leendő eszközzésére 1900. évi január hó 23. napjának délelőtti 10 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében késpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsárson alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és feljelfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Abrudbányán 1899. évi december hó 30. napján.

Scherer Gáspár,

kir. bírósági végrehajtó.

Doi băieți

sănătoși, bine dezvoltati și în etate de 13—14 ani, care doresc să între ca învățăcei de ferărie, lemnărie și tapiserie să se adreseze și eventual să se prezente la administrația „Tribunei”.

„Tipografia”, soc. pe acțiuni în Sibiu.

Se află de vânzare:

HOMO SUM.

ROMAN DE GEORGE EBERS.

Prețul 1 fl. sau 2 lei 50 bani.

Comandă se pot face la

„Tipografia”, soc pe acțiuni în Sibiu.

Pentru oameni tineri există numeroase mijloace din străinătate, franceze, engleze și germane, în contra durerilor și seursurilor de țeve.

În toate casurile, în cari medicii prescriu oleu de santal, mai consult și mai bine este a se întrebuința

Santal-Egger,

preparat din cel mai bun oleu de santal din India, prescriș pacienților din partea medicilor.

Prețul unui flacon 3 coroane,

la trimiterea înainte a prețului franco 3 cor. 40 fil,

2 flacoane 6 cor.

[263] 18-40

3 flacoane 9 coroane.

Farmacia la „Palatinul țerei”

în Budapesta, VI, Váci-körút 17.

Ilustrații românești!

Carti postale

cu

ilustrații românești

„...toate 'n tot Frumoase cât eu nici nu pot Mai frumoase să-mi socot — Cu mintea mea”

in

peste 20 variante,

care de care

mai fermecătoare

Se află cu prețul de 5 bani per bucată

la

„Tipografia”,

societate pe acțiuni în Sibiu, str. Poplăcei nr. 16.

La cumpărări mai mari se dă rabat potrivit.

Tipuri admirabile.

JULIUS ERÖS,

firmă improtocolată la tribunalul comercial r. u.

MAGAZIN

de oroloage, juvele, tot felul de articole de aur și argint.

- List of watch and jewelry items with prices: Orolog de buzunar remontoir-nichel, Orolog de buzunar remontoir-argint, etc.

- List of watch and jewelry items with prices: Lanțuri de oroloage pentru d-ni, Inele de aur de tot felul, etc.

Juvasre de tot felul dela 15 cr. (preț de facon) până la 15 fl., precum și amulete, ju-ju-uri, lanțuri, brățare, medali broșe, ace de cravată, tabachiere și țițtoare de țigarette, tașamuri, chibritelnițe, sugarete, nasturi de manșete etc.

Fiecare obiect de aur sau de argint e esamint și probat din oficiu și pe fiecare bucată se poate vedea proba oficioasă (marca oficioasă); cu garantez în scris pe doi și pentru mersul bun al oroloajelor mele. Toate comandele se efectuesc imediat, pe lângă rambursă sau trimitere antioapativă a prețului, cu îngrijire.

Reparaturi de tot soi'ul se esecută bine și conștientios.

Rugându-mă pentru numeroase binevoitoare comande, semnez cu deosebită stimă

JULIUS ERÖS,

Strada Cisnădiei 3. Sibiu. Strada Cisnădiei 3.

(Edificiul „Transilvania”).

[290] 7-24